

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 2004/405135	Dok.nr.: 130
Arkivkode: 520	Journ.dato: 6/105
Avd.: K1A	Saksbeh.: KOH
Uti:	

Jubileum
1955 - 2005

Hjerte for livet

Oslo, 31.03.05

Vår ref.:7-048.1/VGW/SS
Saksbeh.:IJE

Høringssvar - NOU 2004:18 Helhet og plan i sosial- og helsetjenestene

Det vises til deres høringsbrev av 30.11.2004.

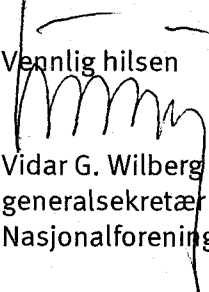
Nasjonalforeningen Demensforbundet er en interesseorganisasjon for personer med demens og deres pårørende. Vi organiserer 125 lokale demensforeninger over hele landet der de fleste medlemmene er pårørende. Vi har følgende kommentarer til utkast til lov om sosial- og helsetjenester i kommunene:

- Vi anbefaler en felles lov for sosial- og helsetjenestene i kommunene.
- Til § 1-4 *Krav til hvordan tjenestene gis. Samtykke, faglighet, medvirkning, punkt 4.*
Rolig adferd behøver ikke bety at man gir samtykke til tjenestetilbudet man mottar. Personer med demens kan være ute av stand til å gi samtykke av forskjellige årsaker, for eksempel på grunn av kognitiv svikt eller ved bruk av beroligende medisiner. Vi savner en presisering om at pårørende må tas med på råd.
- Til § 2-1 *Kommunens ansvar for forebyggende og helsefremmende virksomhet, punkt 2.*
Vi mener at kommunen ikke bare skal arbeide for, men ha ansvar for å opprette møteplass(er) for eldre, og ha disse møteplassene som arena for informasjon og forebyggende og helsefremmende tiltak vedrørende eldres helse, kosthold, økonomi, sosial isolasjon, fysisk aktivitet, ulykke- og skadeforebygging (seniorveiledertjeneste).
- Til § 2-3 *Oppgaver som skal ivaretas av kommunen, bokstav e, punkt iv.*
Vi registrerer at sykehjem eller boform for heldøgns omsorg og pleie ikke lenger regnes som en tjeneste. Vi vil presisere at ivaretagelse av personer med demens, særlig i et sent sykdomsforløp, krever bemanning tilstede 24 timer i døgnet. Dersom dette ikke tas med i lovteksten, må det komme klart fram i forskrifter.
- Til § 2-4 *Faglig forsvarlighet*
Vi mener loven må inneholde faglige og etiske standarder vedrørende tjenestene til personer med demens, uavhengig av hvor de bor, fordi de selv ikke vil ha forutsetninger for å vurdere fagligheten og kvaliteten på tjenestene som de mottar. Nasjonalforeningen Demensforbundet mener at det trengs en bemanningsnorm i sykehjem. Vi er bekymret hvis loven gjør det enklere for kommunene å unnlate å ha tilstrekkelig, kvalifisert personell. I tillegg til fastlegeordningen, mener vi at kommunene må pålegges også å ha faglig kompetanse for pleie og omsorgstjenestene, samt tilbud om fysioterapi og ergoterapi.
- Til § 3-6 *Individuell plan*
Det er et problem at personer med demens ikke selv evner å fremlegge sine krav overfor kommunen, hvis det ikke skjer gjennom pårørende. Vår erfaring er at personer med demens i

liten grad får tilbud om en individuell plan. Vi mener derfor at kommunen skal utarbeide en individuell plan for personer med demens som trenger langvarige og koordinerte tjenester. Personen med demens skal ha rett til å få oppfylt innholdet i planen. Fordi personer med demens ofte har en varierende dagsform, er det viktigere for dem å få utarbeidet en god plan enn at det utarbeides detaljerte enkeltvedtak.

- Til § 3-7 *Krav til utforming av individuell plan, punkt 2.*
I likhet med § 1-4, savner vi også her en presisering om at pårørende må tas med på råd.
- Til § 11-6 *Egenbetaling*
I Nasjonalforeningens hørings svar om brukerbetaling pleie- og omsorgstjenester, krever vi en sterk statlig styring når det gjelder å fastsette nivået på brukerbetaling og skjermingsordninger. På det nåværende tidspunkt kan vi ikke gi et entydig svar på om dagens betalingsordning bør videreføres. Vi vil ikke uten videre avvise et enhetlig system for brukerbetaling, men foreslår et prøveprosjekt med grundig evaluering før eventuelle lovendringer vedtas.
- Til *Kapittel 12. Tilsyn. Varslingsplikt*
Med bakgrunn i demenssykdommenes egenart; svekket mental kapasitet, er det nødvendig å ha et tilsyn som ivaretar disse pasientenes rettssikkerhet. Vi anbefaler derfor en gjennomgang av dagens tilsynsordninger.
Den gjeldende ordningen med pasientombud i fylkene må utvides til også å gjelde kommunale helse- og sosiale tjenester. Ombudet må være en uavhengig instans med en bred faglig stab.

Vennlig hilsen

Vidar G. Wilberg
generalsekretær
Nasjonalforeningen for folkehelsen

Sigurd Sparr
Leder av Nasjonalforeningen Demensforbundet
(sign.)